

1. TĒMA 28. MARTS – 3. APRĪLIS

JĒZUS PIEDZIMŠANA

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Lūk. 1:2, 3; 2. Tim. 3:16, Lūk. 1:5-22, 5. Moz. 18:15, Lūk. 2:9-12, 25-32.

ATMIŅAS PANTS:

“Jo Dievam nekas nav neiespējams.” (Lūk. 1:37)

Lūkas evaņģēlijs sākotnēji ir rakstīts pagāniem. Lūka pats bija pagāns (tas ietverts Kol. 4:10-14 kontekstā) un arī Teofilis, kam evaņģēlijs adresēts.

Pāpildus ārsta profesijai Lūka bija arī vērīgs vēsturnieks. Evaņģēlija ievadā Lūka ieliek Jēzu reālā vēsturē, tas ir, viņš ieliek stāstu sava laika vēsturiskajā kontekstā: Hērods bija Jūdejas ķēniņš (Lūk. 1:5), Augusts valdīja pār Romas impēriju (Lūk. 2:1) un priesterim vārdā Zaharija bija kārta kalpot Jeruzalemes templī (Lūk. 1:5, 9). 3. nodaļā Lūka min sešus laikmetam raksturīgus faktus, kas saistīti ar Jāni Kristītāju, Jēzus priekšteci.

Tādējādi Lūka stāstu par Jēzu raksta vēstures kontekstā – starp reāliem cilvēkiem, reālos laikos – lai viņa stāsts nekādā gadījumā nesaistītos ar mitoloģiju. Lasītājam ir jābūt pārsteigtam un izbrīnītam par faktu, ka Jēzus ir reāls un ka caur Viņu Dievs vēsturē ir licis ienākt Glābējam, “kas ir Kristus, Kungs” (Lūk. 2:11).

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 4. aprīlī!

“Secīgi to izklāstīt”

(Lūk. 1:1-3, Ap.d. 1:1-3)

Ap.d. 1:1 teikts, ka, pirms tika sarakstīti Apustuļu darbi, tās autors uzrakstījis “pirmo grāmatu”. Abas grāmatas ir adresētas Teofilam, no kā mēs varam secināt, ka abas grāmatas ir rakstījis viens autors. Grāmatas varētu nosaukt par “Kristīgās draudzes rašanās un vēstures” 1. un 2. daļu. Pirmā daļa ir stāsts par Jēzus dzīvi un darbiem (Lūkas evaņģēlijs) un otrā daļa (Apustuļu darbi) ir ziņojums par Jēzus vēsts izplatīšanos un agrīnās draudzes attīstību.

Kā tika rakstīts evaņģēlijs? Izlasi Lūk. 1:2, 3 un 2. Tim. 3:16! _____

Lūka zināja daudzus, kas bija rakstījuši par notikumiem, kuri satricināja Jeruzalemes pilsētu un citas vietas. Tie bija notikumi, kas saistīti ar Jēzu Kristu. Viņa literāro darbu avots bija arī daudzi “aculiecinieki un vārda kalpi” (Lūk. 1:2) – tā ir skaidra norāde uz mācekļiem un citiem Jēzus laikabiedriem. Lūka pats bija ticis ar šiem lieciniekiem un sludinātājiem (tādiem kā Pāvils un citi apustuļi) un, iespējams, arī iepazinies ar Marka un Mateja evaņģēlijiem. Lūka acīmredzot nebija ar Jēzu saistīto notikumu aculiecinieks, bet viņš bija cilvēks, kas bija uzticams un īsts kristietis.

Matejs rakstīja jūdiem, attēlojot Jēzu kā lielo Skolotāju, pravietojumu piepildījumu un jūdu ķēniņu. Viņš bieži atsaucās uz Vecās Derības pravietojumiem, kas ir piepildījušies Kristū. Marks rakstīja romiešu lasītājam par Jēzu – cilvēku, kas rīkojas. Lūka, ārsts un pagāns, rakstīja grieķiem un pagāniem par universālo Jēzu – pasaules Glābēju. Lūka min, ka viņa rakstītā nolūks ir divkāršs: lai “secīgi .. izklāstītu” (Lūk. 1:3) un lai nodrošinātu ticamību jaunā laikmeta izcilajām mācībām. Pārlicība par patiesību, kāda tā ir Jēzū, ir viens no viņa evaņģēlija mērķiem.

Lūka, Svētā Gara iedvesmots Rakstu autors, savos darbos izmantojis citu autoru materiālu. Ļoti interesanti. Acīmredzot šī citu avotu izmantošana neiznīcina viņa rakstītā inspirāciju vai autoritāti. Kādas mācības no tā mēs, septītās dienas adventisti, varam gūt par to, kā inspirācija darbojas inspirētajos rakstniekos – vienalga, vai tā ir saistīta ar Bībeles kanonu vai nav?

“Viņu sauks Jānis”

Gandrīz 400 gadus pēc Maleahijas Israēla vēsturē bija dievišķās klusēšanas periods. Ar paziņojumiem par Jāņa Kristītāja un Jēzus piedzimšanu dievišķā klusēšana tika pārtraukta.

Jāņa un Jēzus dzimšanas stāstiem ir paralēles. Abi ir brīnums: Jāņa gadījumā Elizabete jau bija gados, kad bērnu vairs nevarēja būt. Jēzus gadījumā bērnam bija jāpiedzimst jaunavai. Abus dzimšanas apsolījumus paziņoja eņģelis Gabriēls. Abi paziņojumi tika uzņemti ar apbrīnu, prieku un pakļāvību Dieva gribai. Abiem bērniņiem bija jāaug un jāklūst stipriem Garā (Lūk. 1:80, 2:40).

Bet abu brīnumbērniņu misija un kalpošana bija atšķirīga un īpaša. Jānim bija jāsaģatavo ceļš Jēzum (Lūk. 1:13-17). Jēzus bija “Dieva Dēls” (35. p.) un mesiānisko pravietojumu piepildījums (31.-33.p.).

Izlasi Lūk. 1:5-22! Lai gan Zaharija ir raksturots kā “nevainojams”, viņa neticība eņģeļa paziņojumam saņēma nosodījumu. Kā tas palīdz mums saprast, ko nozīmē jēdziens “nevainojams” attiecībā uz kristietiem? _____

“Zaharijas dēla piedzimšanai, tāpat kā Ābrahāma un Marijas bērna dzimšanai vajadzēja būt par mācību lielai garīgai patiesībai – patiesībai, ka mēs esam pārāk kūtri, lai mācītos, un pārāk gatavi aizmirst. Paši no sevis mēs nespējam darīt neko labu. Bet tas, ko mēs nevaram izdarīt, tiks paveikts Dieva spēkā katrā ticošā un pakļāvīgā dvēselē. Apsolījuma bērns tika dots ticībā. Ticībā rodas garīgā dzīve, un mēs kļūstam spējīgi darīt taisnības darbus.” (E. Vaita “Laikmetu ilgas”, 98. lpp.)

Brīnumam ar Jāni bija noteikts mērķis Dieva rīcībā pret Savu tautu. Pēc 400 gadu ilga pravietojumu iztrūkuma Israēla vēsturē Jānis tajā ienāk ar īpašu vēsti un izšķirošu spēku. Jāņa misija un vēsts bija “darīt ļaudis gatavus Kungam” (Lūk. 1:17). Viņam bija jābūt Mesijas priekšgājējam, kas saģatavo ceļu Jēzus misijai. _____

“Tu dosi Viņam vārdu Jēzus”

Jēzus Kristus dzimšana nebija parasts notikums. Tas bija iezīmēts Dieva mūžīgajā kalendārā, un “kad laiks bija piepildījies, Dievs sūtīja savu Dēlu, kas piedzima no sievietes” (Gal. 4:4, NKJV). Šis ir piepildījums pirmajam apsolījumam, ko Dievs izteica pēc grēka ienākšanas Ēdenē (1. Moz. 3:15).

Izlasi minētos pantus! Kā Jēzus dzimšana brīnišķīgā veidā piepildīja katru no šiem pravietojumiem? Ko tas mums stāsta, kāpēc mums ir jāmācās uzticēties visiem Dieva apsolījumiem? 5. Moz. 18:15; Ap.d. 3:22-24; Jes. 7:14; Mat. 1:21-23; Mihas 5:2; Lūk.2:4-7. _____

Sešus mēnešus pēc tam, kad Gabriēls paziņoja Zaharijam par gaidāmo Jāņa piedzimšanu, viņš paziņoja Marijai no Nācaretes par vēl lielāku brīnumu: jaunava taps grūta un dzemdēs Dēlu, un dos Viņam vārdu Jēzus (Lūk. 1:31).

Tas, ka Jēzus piedzima jaunavai, ir pret visiem dabas likumiem, un to nevar izskaidrot ar dabu vai naturālistisko filosofiju. Pat Marijai bija jautājums: “Kā tas var būt? Jo es vīra nezinu.” (34. p.) Eņģelis pārliecināja viņu, ka tas būs Svētā Gara darbs (35. p.) un “Dievam nekas nav neiespējams”. (37. p.) Marijas tūlītējā uzticīgā pakļaušanās ir ievēribas cienīga: “Lai notiek ar mani pēc tava vārda.” (38. p.) Katram cilvēcīgam jautājumam, lai arī cik dabisks un loģisks tas būtu, ir jāpašķir ceļš dievišķai atbildei. Vai tā būtu radišana vai krusts, iemiesošānās vai augšāmcelšanās, mannas vai Svētā Gara izliešanās – dievišķā iniciatīva prasa cilvēka piekrišanu un pakļaušanos.

Lai gan Marija jau pati atbildēja uz savu jautājumu, padodoties un pakļaujoties Dieva virsvaldībai un mūžīgajam nolūkam, Gabriēls sniedza viņai vēl kādu svarīgu atbildi: “Svētais Gars nāks pār tevi, un Visuaugstā spēks tevi pārklās, tādēļ arī, kas dzims, būs svēts un tiks saukts – Dieva Dēls.” (35. p.)

Dažās laicīgajās kultūrās ir iesakņojies uzskats, ka visam galu galā ir naturālistisks un zinātnisks izskaidrojums. Kāpēc šāds uzskats par lielo un vareno realitāti ir pārāk šaurs un pat virspusējs? _____

Betlēmes silīte

Lūka sāk stāstu par Betlēmes silīti ar piezīmi no vēstures. Jāzepe un Marija atstāja savas mājas Nācaretē un devās uz savu senču pilsētu Betlēmi pēc Romas imperatora Cēzara Augusta pavēles, kad Sīrijas pārvaldnieks bija Kirēnijs. Šādas vēsturiskas detaļas ļauj Bībeles pētniekiem ieraudzīt Lūkas pakļaušanos Svētajam Garam, atklājot iemiesošanās detaļas vēstures kontekstā.

Pārdomā Jēzus nabadzību, kā tā atklāta Lūk. 2:7! Salīdzini autiņus, silīti un vietas trūkumu ar Pāvila aprakstu par Jēzus visžēlīgumu Fil. 2:5-8! Kādu ceļu Jēzus gāja mūsu dēļ? _____

Stāstā par trūcīgajiem apstākļiem, kādos Debesu Kungs nāca miesā, tālāk aprakstīti pirmie silītes viesi – gani. Prieka vēsts netika paziņota ne bagātiem vai spēcīgiem, ne rakstu mācītājiem vai priesteriem, ne valdniekiem un varenajiem, kas valdīja pār zemi, bet pazemīgiem un nicinātiem ganiem. Ievēro, cik vienkārša, bet iespaidīga ir vēsts: Jums ir piedzimis Glābējs. Dāvida pilsētā. Viņš ir Kristus, Kungs, Svaidītais. Jūs viņu atradīsiet autiņos tītu (autora pārfrāzējums). Debesu visdārgākā dāvana tika dota tik vienkāršā iepakojumā, kā tas bieži notiek. Bet dāvana nes "Dievam godu", "mieru virs zemes" un "labvēlību pret cilvēkiem" (14.p. NKJV).

Lūkas ziņojums par eņģeli (Lūk. 2:9-12) izgaismo trīs svarīgus kristiešu teoloģijas faktus. Pirmkārt, eņģeļlija vēsts ir "visiem ļaudīm". Jēzū gan jūds, gan pagāns kļūst par vienotiem Dieva ļaudīm. Otrkārt, Jēzus ir Glābējs. Nav neviena cita. Treškārt, Jēzus ir Kristus, Kungs. Šīs trīs tēmas, kas tik skaidri ir atklātas Lūkas eņģeļlija sākumā, vēlāk kļuva par apustuļu, īpaši Pāvila, sludināšanas pamatu.

Padomā, kam mēs kā kristieši ticam: visas radības Radītājs (Jāņa 1:1-3) ne tikai ienāca šajā kritušajā pasaulē kā cilvēks, bet dzīvoja grūtību pilnu dzīvi un beigās nomira pie krusta. Ja mēs patiešām tam ticam, kāpēc katru mūsu dzīves aspektu vajadzētu izdzīvot, pakļaujoties šai brīnišķīgajai patiesībai? Kas tavā dzīvē atspoguļo ticību stāstam par Jēzu un kas neatspoguļo? _____

Glābēja liecinieki

Lai gan Lūka pamatā rakstīja pagāniem, viņš apzinājās, cik svarīgs ir jūdu mantojums – Vecā Derība. Viņš sasaista Jaunās Derības stāstu ar Veco Derību un atklāj ainu, kurā Marija un Jāzebs apgraiza mazo Jēzu astotajā dienā, aizvedot Viņu uz Jeruzalemes templi saskaņā ar jūdu likumu (Lūk. 2:22-24).

Izlasi Lūk. 2:25-32! Ievēro trīs glābšanas teoloģijas punktus, ko priekšplānā noliek Simeons: glābšana ir Jēzū; glābšanu ir sagādājis Dievs; glābšana ir domāta visiem cilvēkiem – gan pagāniem, gan arī Israēlam. Kā šīs patiesības saistās ar pirmā eņģeļa vēsti Atkl. 14:6, 7? _____

Simeona pravietojums atklāj arī divas nozīmīgas iezīmes Jēzus kalpošanā.

Pirmkārt, "Viņš ir likts, lai daudzi Israēlā kristu un daudzi celtos" (Lūk. 2:34). Jā, Kristus ir atnesis gaismu un glābšanu visiem, bet saņēmējam tas kaut ko maksā. Nav neitrālas zonas: Kristu vai nu pieņem, vai atmet, un cilvēka glābšana ir atkarīga no viņa atbildes. Kristus prasa izvēlēties: dzīvot Viņā vai nedzīvot. Tie, kas mājō Viņā, celsies un būs daļa no Viņa valstības. Tie, kas atmet Viņu vai paliek vienaldzīgi pret Viņu, kritīs un ies bojā bez cerības. Ticība Kristum nav diskutējams jautājums.

Otrkārt, Simeons Marijai saka: "Tev pašai cauri dvēselei zobens dursies." (Lūk. 2:35) Šeit neapšaubāmi ir norāde uz krustu, kam Marija būs lieciniece. Marijai un visām paaudzēm, kas viņai seko, vajadzētu atcerēties, ka bez krusta nav glābšanas. Krusts ir visa glābšanas plāna centrs.

Glābšana ir dāvana. Mēs neko nevaram darīt, lai to nopelnītu. Tomēr tiem, kas to pieņem, tā tik un tā var būt ļoti dārga. Ko tev maksā sekošana Kristum, un kāpēc šī cena, lai arī kāda tā būtu, vienlga ir zema? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Lūka (viņa vārdā nosauktā evaņģēlija sarakstītājs) bija ārsts misionārs; Rakstos viņu sauc par “mīlo ārstu” (Kol. 4:14). Apustulis Pāvils bija dzirdējis par Lūkas ārsta prasmi un sameklēja viņu kā tādu, kam Kungs uzticējis sevišķu pienākumu. Tā veidojās sadarbība, un kādu laiku Lūka pavadīja Pāvilu ceļojumos no vienas vietas uz citu. Pēc kāda laika Pāvils atstāja Lūku Filipos, Maķedonijā. Šeit Lūka turpināja darboties vairākus gadus gan kā ārsts, gan arī kā Evaņģēlija sludinātājs. Ārsta amatā viņš kalpoja slimajiem un tad lūdza, lai Dieva dziedinošais spēks skartu ciešanu nomāktos. Tā tika pavērts ceļš evaņģēlija vēstij. Savā panākumiem bagātajā ārsta praksē Lūkam radās daudzas izdevības sludināt Kristu pagāniem. Dievišķais plāns paredz, lai mēs strādātu tā, kā to darīja mācekļi. Fiziskā dziedināšana ir cieši saistīta ar Evaņģēlija uzdevumu. Evaņģēlija darbā nekad nedrīkst šķirt sludināšanu no dziedināšanas.” (E. Vaita “Kristus dziedinošā kalpošana”, 140., 141. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Ja Lūka, rakstot evaņģēliju, ņēma vērā iepriekš publicētos materiālus, tad kā mums jāsaprot Rakstu inspirācija (2. Tim. 3:16)? Kā darbojas inspirācija? Sk. E. Vaita “Izmeklētas vēstis” nodaļu “Pravietisko rakstnieku inspirācija” 1. sēj., 15.–23. lpp.

2. Jaunavas bērns ir Dieva darbs, ko iezīmē Viņa noslēpums, majestāte un misija. Tas patiešām ir ārpus cilvēka saprašanas. Bet jautājums ir: nu un tad? Arī daudzas laicīgas lietas ir ārpus cilvēku saprašanas. Ja Dievs ir un ja Viņam ir spēks radīt un uzturēt Universu, kāpēc kaut kam tādām kā bērna piedzimšana jaunavai vajadzētu būt pāri pār Viņa spējām? Tikai tie, kuru pasaules uzskats ir ierobežots ar dabas likumiem (vismaz ar tiem, ko mēs šobrīd saprotam), varētu noraidīt domu par jaunavas grūtniecību. Turpretī tiem, kuru pasaules uzskats iekļauj pārdabisko, nevajadzētu būt iemeslam to atmest. Galu galā, izlasi, ko eņģelis teica Marijai pēc tam, kad bija pateicis viņai neticamo ziņu: “Jo Dievam nekas nav neiespējams.” (Lūk. 1:37)

3. Kāds amerikāņu televīzijas žurnālists esot teicis, ja viņam būtu iespēja, visvairāk viņš gribētu intervēt Jēzu. Viņš Viņam uzdotu tikai vienu jautājumu: “Vai tu patiešām piedzimi jaunavai?” Kāpēc šis jautājums un atbilde uz to ir tik svarīga?